

Eftis i fokus hösten 2010

Haga eftis i Vasa

Besök 4.10.2010

Text och bild:

Monica Martens-Seppelin

Det är en vacker höstdag i oktober som jag besöker Vasa. På förmiddagen samlades det svenska regionala nätverket en regional till en träff för ansvarspersoner för eftis- och klubbverksamhet i Österbotten.

Det var ett gäng glada och aktiva

personer som träffades på Yrkesakademien i Vasa och diskuterade aktuellt inom området. På eftermiddagen passade jag på att besöka Haga eftis som finns i Gamla Vasa, ca 6 km utanför Vasa centrum. Haga skola startade sin verksamhet år 1984 och samma år grundades också eftiset. Läsåret 2010-2011 har skolan ca 90 elever, en klass för varje årskurs upp till sexan.

Kjell Nyberg tar glatt emot mig och vi hinner tala lite allmänt om eftiset innan barnen kommer. Kjell har jobbat som daghemsföreståndare på Haga eftis ända sedan 1989 då han fick jobbet direkt efter sin barnträdgårdslärarexamen. År 2005 ändrades benämningen till ansvarig eftisledare. Kjell är anställd av Vasa stad och har en heltidstjänst. På förmiddagen planerar han verksamheten och arbetar i skolan där det behövs. Förutom Kjell arbetar för tillfället två andra eftisledare på Haga eftis, *Jenny Rosenberg* och *Magnus Erikson*, båda jobbar också som assistenter i skolan på dagen. Magnus jobbar även som timlärare i skolan 9 h/vecka. Magnus har en ped.mag-examen och Jenny har en utbildning inom hotell- och restaurangbranschen. För tillfället har eftiset också en civiltjänsgörare, *Jens Groop*, som faktiskt själv gått i Haga skola och eftis!

Haga eftis har sammanlagt 32 barn inskrivna, av vilka 16 är ettor och 16 tvåor. Också könsfördelningen är så jämn den kan bli; 15 pojkar och 17 flickor. Nästan alla barn som går på ettan och tvåan deltar också i eftis. I skolan finns också Fritids, som föräldraföreningen upprätthåller, för barnen i åk 3-6. På Fritids går 25 barn och det har också verksamhet varje dag. Eftis har öppet varje dag kl 12.00-16.30.

Utrymmet består av ett större klassrum som är indelat i två delar, ett eget eftisutrymme och en handarbetsal på andra sidan bokhyllan. Egentligen var utrymmet tänkt som en tillfällig lösning för 25 år sen, men tillfälliga lösningar har ju en tendens att bli permanenta... Det känns först lite smått för 30 barn, men tack vare bra planering och tillgången till gymnastiksalen blir utrymmet ändamålsenligt. Gymnastiksalen finns mitt emot eftisutrymmet vilket är mycket praktiskt med tanke på övervakning och smidighet. Gymnastiksalen används dagligen och just nu är evighetskodda mycket pop och det är det som gäller också idag. Några barn spelar också innebandy med Magnus.

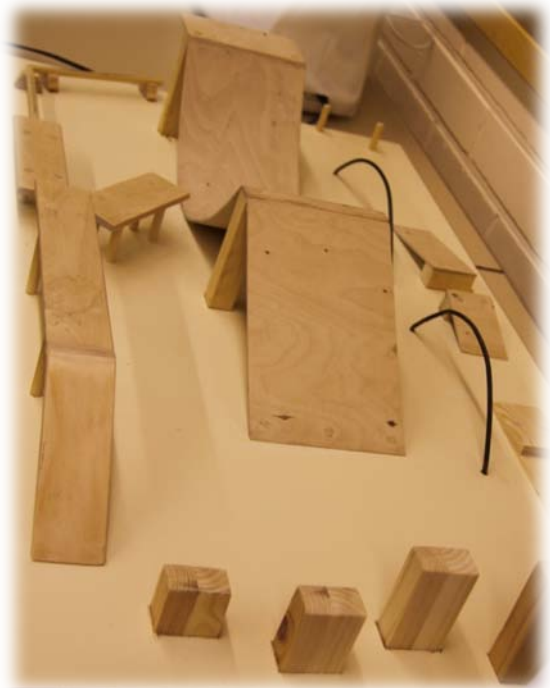

Innebandy och koda i gymnastiksalen är roligt och känns bra efter en skoldag!

Verksamhet och speciella evenemang

verksamheten på Haga eftis är mångsidig och välplanerad. barnen får ganska fritt välja vad de sysselsätter sig med, en del börjar genast pyssla, andra sitter och läser eller bläddrar i någon bok, somliga leker koda och spelar innebandy i gymnastiksalen. På måndag, onsdag och fredag är det också datordag, då får barnen använda datorn och idag är det några barn som vill spela lite. Eftis har två begagnade datorer som de fått i donation, men som duger bra för spel och barnens behov.

Mycket av det de som görs på eftis går ut på återvinning och kreativitet. Från skolköket får de knäckebrödslådor och annat paff som kan bli vad som helst i barnens händer, t.ex. städer, fantasilandskap, rymdskepp och hus. Slöjdsalen kan också utnyttjas av eftiset och där kan de använda t.ex. restmaterial som blivit fina ramper för fingerskateboard. Barnen har gjort både egna små ramper och så har de tillsammans gjort en stor skatepark.

Haga eftis gör mycket själva i slöjdsalen, det här spelet och miniskateparken är ett exempel på det

Den största återkommande traditionella händelsen i Haga eftis är att ordna ett Disco för alla ettor till sexor i hela skolan. Till discot bjuds också Mussor skolas elever in. Mussor skola är en specialskola som tidigare har funnits i samma utrymmen som Haga skola, men nu har flyttat till nya utrymmen lite längre bort. Eftis har alltså huvudansvaret för planering, förberedande, marknadsföring, förverkligande och efterjobb med discot och allt vad det innebär. Alla barn är involverade från början och man kommer tillsammans överens om olika ansvarsuppgifter i arbetet. Det här är en grej som tar upp demokrati och delaktighet på ett mycket konkret och roligt sätt! Under discot ordnas också lekar och försäljning till billiga pris och senaste år fick eftis in hela 678 euro på två timmar, vilket är rekord. Man kommer tillsammans i eftiset också överens om vad pengarna används till. För inkomsterna från Discot gör eftiset varje år en utfärd i maj månad .

Olika former av pyssel är också populärt och i höst har man gjort bl.a. mandalas och mexikanska kors som hänger i en kvist taket på eftis. (se bilden nedan)

Jag talar med barnen och följer med verksamheten hela eftermiddagen. Yoanna tycker att det är roligast att göra pärlhalsband och leka kodda på eftis. Daniel tycker att det är roligast att leka i lilla rummet. Att man får göra vad man vill är det bästa med eftis tycker Wilma.

Inka målar mandalas

Yoanna tycker det roligaste på eftis är att göra pärlhalsband och att leka kodda. Här tillsammans med eftisledaren Jenny.

Varje dag ungefär kl 13.45 är det samling och då samlas alla vid borden på handarbetssalens sida. Vid samlingen brukar ledarna t.ex. läsa högt eller spela "hängspelet" på tavlan. Idag läser Jenny ett kapitel ur boken Ronja Rövardotter. Alla sitter tyst och lugnt och lyssnar. Mathjälparna får gå ut och hjälpa till med mellanmålet lite före alla andra. Varje vecka är 3 barn mathjälpare. Denna vecka är det Robin, Nico och Oscar W som hjälper till. De hämtar mellanmålet från skolköket och ställer fram det som behövs. När det är dags för mellanmålet säger mathjälparna varsågod och då samlas alla kring borden. Barnen har egna platser men alla ryms inte att sitta vid borden utan en del är "ambulerande sittare" och har ingen egen plats utan sitter på handarbetssalens sida eller på någon ledig plats om någon är borta.

Samling med Ronja Rövardotter

Vackra mexikanska kors hänger i taket

Mellanmål på Haga eftis, idag serveras bröd och frukt. Ansvariga eftisledare Kjell övervakar.

När mellanmålet har ätits färdigt får man gå ut. En av ledarna går genast ut med de som är klara och en blir sist kvar inne för att städa undan. Gården är stor och är full av möjligheter och utmaningar. Stora klippblock att klättra på, skogsdungar för olika lekar och en stor klätterställning och gungor, mm. Alla samlas först på klätterställningen för att få en fin gruppbild till detta reportage (se längst upp). Många vill klättra på bollplanket och Kjell vaktar så att det inte är fler än tre åt gången som är där uppe. Kjell gör också en spiral-springbana i gruset och några flickor springer kapplöpning på tid.

På Haga eftis är man ute varje dag och rör på sig ordentligt. Här är det spiralbane-kapplöpning och klättring på bollplank.

Jag säger hejdå åt barnen och ledarna vid 15-tiden med hälsningen att de kan vara mycket stolta och glada över sitt fina eftis!

Mera information om Vasa stads eftisverksamhet får du på www.vasa.fi

